

Yarından Sonra • Gillian Cross

Türkçesi: Hilmi Çeltikcioğlu • Genç Kitaplar • Roman • 252 sayfa • Önerilen sınıflar: 6, 7, 8, Lise

BİREY ve TOPLUM • ZAMAN ve MEKÂN • HAK ve ÖZGÜRLÜKLER

aile • ekonomik kriz • açlık • dayanışma • göç etmek • yağmacılık • sığınmacı kampı • medya • sorumluluk

Avrupa çocuk ve gençlik edebiyatının önde gelen yazarlarından, İngiliz **Gillian Cross**, Türkçe'ye çevirilen bu ilk ödüllü kitabında, ekonomisi iflas eden bir ülkeden kaçıp başka bir ülkeye sığınanların mücadelesini anlatıyor. Acımasız bir dünyada yeşeren umutları ve yol kesen umutsuzlukları bir gencin gözünden aktaran roman, her yaşta okuru etkileyecek nitelikte. Savaşlarla kararan günümüz dünyasında sığınmacı olmanın anlamı ve modern yaşamda paranın yeri gibi güncel konuları tartışma olanağı sunan kitap, gençleri umut üretmeye davet ediyor.

Bir zamanların en güçlü ülkelerinden İngiltere'de ekonominin tamamen çöktüğü, karanlık yıllar... Yakınlarının yaşamı için yiyecek stoklayanlarla, onlardan yiyeceklerini çalanlar karşı karşıya. Haklıyla haksızın iç içe geçtiği böyle bir dünyada Matt ve Taco isimli iki kardeş, üvey babalarıyla birlikte Fransa'ya umut yolculuğuna çıkar. Gittikleri yerde onları bekleyen zorlu gerçekliğin üstesinden gelip ülkelerine ve sevdiklerine dönme şansı bulabilecekler midir?..

TARTIŞMA KONULARI...

- 1- Roman başlarken tanık olduğunuz eve baskın sahneleri size neler hissettirdi? Nerede ve hangi nedenle gerçekleşirse gerçekleşsin, böyle bir zorbalık özellikle çocuklar üzerinde nasıl izler bırakabilir?
- 2- Hikâyenin başında Justin, baba figürü olarak nasıl bir izlenim veriyor; sonraki bölümlerde bu izlenim değişiyor mu? Anne karakterinin gücünü gösteren ayrıntılar neler? Yağma felaketi yaşadıkları gecenin sabahında bile çocukların okula gitmelerinde ısrar etmesini neye bağlamak lazım?
- 3- Yiyecekleri almak üzere evlere giren yağmacıların evdeki her şeyi kırıp dökmeleri nasıl açıklanır? Matt'ın ailesi sizce medyada gösterildiği gibi stokçu mu?
- 4- Sizce aile, Bob'un kamyonuna binerken nasıl bir bilinmeze doğru yola çıktığının farkında mı? Anne Ally ve anneneyi geride bırakma, aileyi bölme kararını irdeleyin. Ally, annesini, dolayısıyla da ölümü mü seçiyor? Böylesi zor zamanlarda ailenin bütünlüğünü korumak, dayanışmayı arttırmaz mı?
- 5- Fransa'daki kampa doğru yol boyu Bob'un hangi nitelikleri ortaya çıkıyor? Bob'un varlığı, Matt ve Taco, hatta Justin için bir şans sayılabilir mi?
- 6- Kampın haberini yapmak için gelen medya çalışanlarının yaklaşımını değerlendirin. Böyle bir açlık ve yoksunluk karşısında medyanın sorumluluğu ne olmalı? Sizce medya, gerçek dünyada sorumlu davranıyor mu?
- 7- Atılmış tavuk kemiklerinin bile hazine sayıldığı bir açlık düzeyi size neler düşündürüyor? Matt ve çevresindekilerin kamptaki dayanışmasında dikkatinizi çekenler neler? Kampta ilişkiler hangi temeller üzerine kurulu?
- 8- Bob, "Böyle bir yerde seni özel kılan bir şeyin olması iyi," sözüyle ne kast ediyor? Bulundukları koşullarda Matt'i, Taco'yu, Justin'i, Paige'ı, Bob'u, Muriel'i özel kılan bir şey var mı?
- 9- Limondağ'ın en kötü yanı ne; karakterler bu kötü yana nasıl direniyor? Matt'in, Steff'in ahırındaki bisikletten yedek parça sökmesi, gazeteci Salman'ın, "Yapmaya değer bir şey yap!" sözüne uyuyor mu?
- 10- Bisiklet Matt için ne ifade ediyor? Matt'in, tavuk hırsızlarının bisikletlerini tamir etmesine yorumunuz nedir; sizce yaptığı doğru mu?
- 11- Kamp ateşi sığınmacılar için ne, kamp görevlileri için ne anlama geliyor? Kamptaki yangının sorumlusu, kutusu nedeniyle Taco mu?

- 12- Matt'ın tavuk hırsızı 3 gençle işbirliği yapmasını nasıl açıklarsınız? Penisilin olayında Bob'ın, Matt'i kandırması sizin için şaşırtıcı oldu mu? Matt, hangi olaylarda Bob'dan şüphelenmeliydi?
- 13- Marketteki Fransızlar'ın tavrını da göz önüne alarak Steff'i yorumlayın. Matt'lerle ilişkisi yalnızca yoksulun daha aç olanlara yardımı olarak tanımlanabilir mi? Sizce yazarın Taco'yu kurtaran medyacı olarak Salman'ı seçmesinin nedeni azınlık dayanışması olabilir mi?
- 14- En baştan beri Matt'lerin de stokçu olduğunu bildiği halde Paige'ın aileye her yönden destek olması nasıl açıklanır? Romandaki en güçlü karakterler kimler? Neden?
- 15- Sizce Matt ve diğerleri bu kampta ne kadar kaldı? "Yarından Sonra"sı aydınlık mı?

YARATICI ETKİNLİKLER...

Çalışmaların çoğu online / çevrimiçi ortamda, ekran başında da gerçekleştirilebilir.

- **Tartışma:** Sınıfça şu soruların cevaplarını tartışın: Hikâyede ekonomik krizle başlayan ve açıklıkla şekillenen distopik dünyanın gerçeğe dönüşme olasılığı var mı? Varsa yol açan etkenler neler olur; ne tür olaylar yaşanır; en çok hangi toplumlar ve coğrafyalar etkilenir? Küresel boyutta ne tür sonuçlar ortaya çıkar? Konuyla ilgili önermelerinizi çıkarın ve olanaklar elverdiğince okul genelinde ve çevrenizde duyurun.
- **Albüm:** Gruplar halinde çalışarak göçmenler ve sığınma kampları hakkında basında çıkan haberleri tarayın. En ilginç olanlardan fiziki ya da dijital bir albüm hazırlayın. Yorumlarınızla şekillenecek albüme bir isim koyun ve sosyal medya platformlarında yayınlattırın.
- **Sunum:** Öğrenciler 3 kişilik gruplara ayrılın. Her grup, romanın bitiminden sonra geçen 5 yılda kitabın kahramanlarının neler yaşayabileceğini hayal etsin. Hayallerini, nedenleriyle birlikte, sunum biçiminde sınıfla paylaşın. Bakalım, kimler benzer hayaller kuracak?
- **Canlandırma:** Matt, Tico, Justin, Bob, Paige, Muriel, Steff gibi ana karakterleri gönüllü öğrencilerle canlandırın. Her öğrenci, "Ben Matt..." ya da, "Ben Tico..." diye başlayarak kendini tanıtsın; kişilik özelliklerini, duygularını, özlemlerini, geçmiş ve gelecekle ilgili görüşlerini, beklentilerini aktarsın. Kendini karakterin yerine koyan öğrenci, bu canlandırmada yaratıcılığını kullanmalıdır.
- **Harita:** İlk çağlardan başlayarak tarihteki büyük göç hareketlerini araştırın; kısa açıklamalarla birlikte dünyanın "Göç Haritası"nı oluşturun. Hangi halk toplulukları, hangi yıllarda, nereden nereye göç etmiş? Farklı renklerde işaretlenecek göç yollarına bakarak bu konuda nasıl yorumlar yapılabileceğini, ne tür sonuçlar çıkarılabileceğini tartışın.
- **Sosyal sorumluluk projesi:** Dünyada açlık çeken milyonlar varken çöpe atılan yiyecekler konusunda ne yapılabilir? Bu konudaki önerilerinizi ve gerçekleştirebileceğiniz sosyal sorumluluk projesini saptayın. Okulunuzun çevresinde yapılabilecekleri uygulamak üzere pratik bir hareket planı oluşturun.
- **Yazma:** Matt'lerin kampını ziyaret eden bir gazeteci olsanız, gazetenize kampla ilgili nasıl bir haber yaparsınız? Gruplar halinde çalışarak gazete haberi hazırlayın. Uygun görsellerle birlikte kısa-uzun dikkat çekici bir haber yazma denemesi yapın; hedefini ve etkisini sınıfça tartışın.
- **Pano:** Sanayi Devrimi'nden başlayarak dünyada yaşanan büyük ekonomik krizleri araştırın ve bulguları büyük bir panoda bir araya toplayın. Bu "Dünyanın Kriz Pano"sı, konunun bağlantılı olduğu dönem ve gelişmelerin yanı sıra sıklığını, yayılma yönünü ve kitleler üzerindeki etkisini anlatan özet bilgiler içermeli. "Ekonomik kriz kader mi?" başlığıyla oluşturulan panodan hangi derslerin çıkarılabileceğini tartışın.